
SANKT OLAV

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

INNHold: Paulus — i anledning det hellige år. — Hellig vilje. — Det hellige år. Tre pavelige buller. — En nordmann i Luxemburg. — Fanten. — Helgener og barnebegrensning. — Vår Frue Hospital. — Pastor Johannes Schulte. — „Sancta Teresiaforeningen“. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Paulus — i anledning det hellige år.

I forløsningens jubileumsår ser vi ved siden av Kristus også Paulus, hans apostel — fariseer av fødsel, damaszenar av gjenfødsel. Ikke som medforløser, skjønt tanken om de helliges lidelser, som utfyller Kristi lidelser, stammer fra han, men dog som forløsningsapostel.

Hvis Paulus var fagteolog og åpenbaring en viden-skap, vilde han i moderne sprogbruk være betegnet som den største forløsningskjenner og spesialist i forløsnings-spørsmål. Ved siden av Johannes, og mulig i enu høyere grad enn denne, er han nemlig det. Men denne betegnelse passer bare slett ikke — den passer nemlig kun på mennesker som gjennom et langt og mølsomme-lig arbeide erobrer sin viden og behersker sine kunn-skaper, og som ved hjelp av sin *egen* tenkeevne for-dyper sig i spørsmålene. Som arbeider på grunnlag av det allerede givne og fører dette videre.

Paulus har *sett* sin viden om forløsningen, ikke *tenkt* den. Det som skjedde ved Damaskus rev for Paulus de vegger ned, som tildekket Gud for hans blick. Paulus er seeren og bærer av selve åpenbaringen — han har beskuet Gud og sett inn i den dybde, hvor for-løsningens mysterium fra evighet av lå skjult hos Treenigheten.

«Et menneske blev henrevet til den tredje himmel» — og dette menneske var Paulus. «Mitt evangelium har jeg ikke fått av mennesker og heller ikke lært — men jeg har fått det ved åpenbaring fra Jesus Kristus.» «Og selv om en engel fra himmelen kom og lærte ander-ledes, så var det falsk.»

Ut fra Gud har Paulus skrevet et helt forløsnings-system, men intet system i moderne betydning og hel-ler ikke i gammel. Men i hans fjorten brever finnes en sum av forløsning — ikke som teser bare rent sproglig formet, men med en svimlende åndsdybde.

Mange støtes av det noget skjødesløse og ufullkomne sprog, som Paulus-brevene er skrevet i — skjødesløst i skolemester-grammatikalsk betydning. Men Paulus selv er et offer for den åpenbaringskraft, som kommer over ham og gjennomryster ham. Hans stakkels men-neskelige sjel er som en smal demning, bak hvilken evigheten flyter og gjennom hvilken den trenger inn i tiden. Hans setninger knaker og braker under trykket av sin guddommelige tankebyrde. Det er ikke sproglig fattigdom, vi finner hos Paulus — det er et overskudd av åndelig innhold som vårt sprog ikke kan opta.

Derfor kjemper Paulus med sproget — derfor bry-ter han hensynsløst alle sproglige regler og vedtatte ordbruk. Derfor er hans stil springende og kompakt. Man merker det sjelelige trykk som han er under og den indre lidelse for å finne en form, som nøiaktig gjengir det beskuede.

«Jeg hørte hemmelige ord, som intet menneske kan uttale». Derfor er hans sprog en demning, bak hvilken Guds hemmeligheter går som en elv. Vi kan ane dem, men ikke se og gripe dem.

Men ett er sikkert: Paulus selv visste disse hemme-ligheter, så langt som Gud selv innviet ham i dem — så langt menneskeånden overhodet er mottagelig for Guds hemmeligheter. Selv om disse brever kun på en-

kelte steder, og likesom motvillig, avslører det, så avslører dog Paulus den sette og personlige oplevede syntese av det guddommelige, Treenighetens skjulteste liv og Åndens evige sammenhør med det i tiden eksisterende, med det menneskelige, det skapte og uskapte — vårt vesens leven i Guds vilje og vesen. For ham blev sløret løftet, som dekker såvel ondskapens som kjærlighetens mysterium. Han så ned i syndens og nådens avgrunn og han kjente til Guds frelserplaner og Guds frelservilje og til forutbestemmelsens hemmelighet. Kristus — Gud-mennesket — er han fortrolig med, og han kjenner dets utspring fra Faderen selv, dets menneskevordelse, dets vesen, dets dobbeltnatur og enkelt-personlighet, dets egenart som både førstefødt og sluttsummen av alt det skapte — og han vet om dets forløsermisjon, dets forhold til Faderen og til mennesket, dets preste- og kongedømme, dets offer, dets kors og lidelse, dets død og dets opstandelse.

Om alt dette skriver Paulus og lar oss ane den dybde og sammenheng, som han står sproglig-avmektig overfor. I hans brever ligger åpenbaringen henkastet som byggesten, etter en bestemt plan, tilhugget for et praktfullt byggverk, der først reiser sig i oss etterhvert som vi blir i stand til å se og overskue dets idé.

Men tydeligst og klarest viser han oss det som kommer etter forløsningen: Kristus mysticus, Kirken, som Kristi mystiske legeme. I dette billed skapte han hovedsakelig sin syntese: enheten i Gud av alle forløste, hvis hoved er Kristus, hvis sjel er nåden, hvis livskraft er summen av Kristi fortjeneste og hvis skikkelse er de helliges samfund.

Dette er for Paulus opfyllelsen av alle forjettelser: Guds delaktighet i skapningen — det bånd, som går ut fra Gud, omslutter hele mennesket og igjen går tilbake til Gud. Det, som blev sønderbrutt av syndefallet, men igjen knyttet av Kristus.

Det er for Paulus forløsningen: gjenoprettelsen av Gud-menneske-båndet, ja endog av Gud-menneske-enheten ved Kristus. Det er hans viden og det han har sett og for hvilket han kjemper for å finne uttrykk i ord, fordi han vil meddele det, som angår alle og hvori alle har del.

Derfor er Paulus forløserapostel og hans brever kommentarer til forløsningsjubileet. Derfor må i dette år Paulus inspirere vårt tenkende, følende og villende liv.

THOMAS A KEMPIS :

«Bedre er sannelig en ydmyk bonde som tjener Gud enn en hofferdig filosof, som iakttar stjernenes løp, men forsømmer sig selv.»

Hellig vilje.

*La lykkens ganger springe,
og springe dig forbi,
med gyllen tømme ringe,
og synes frank og fri,
og løfte eller slenge,
som var hun uten bånd —
dog hennes tøiler henge
i Herrens høire hånd.*

*Der samles skjebnens tråde
lik veverstolens garn
med islett av Guds nåde
selv mot hans minste barn.
Og hver gang støvet tvinger
itu, hvad han bandt fast,
langmodelig hans finger
gjenknytter hvad som brast.*

*Det skjerer og det skrammer
vårt skrøpelige kjød,
når hellig vilje strammer,
hvad syndig vilje brøt.
Dog skal engang vi finne
når tåken er forbi:
ei skjebnene var blinne,
men blinne — det var vi!*

Chr. R.

Det hellige år.

Tre pavelige buller.

Tre pavelige buller med bestemmelser, som angår det hellige år, er allerede forkynt og blir med det første offentliggjorte. I korte trekk er deres innhold følgende:

I den første bulle «Nulla non tempore» opfordrer paven faderlig de troende fra hele verden til å begi sig til den hellige stad for å kunne bli delaktig i det hellige års overordentlige nåde ved å ære apostelfyrstens grav og martyrenes hellige relikvier, og derpå vende hjem, styrket i troen. Pius XI henviser til sin forgjengers anordning, hvorefter all avlad utenfor Rom blev ophevet under det hellige år. Pius slutter sig til disse bestemmelser; dog gjør han nogen undtagelser, således angående den avlad, som nu erhverves av den som ledsager det hellige Sakrament til en syk. Også

besøkende i Palestina, Lourdes og Portiuncula-kirken i Assisi, danner særlige undtagelser.

I den annen bulle «Indicto a nobis» gir paven ponitentiaren av Rom meget utvidede fullmakter i det hellige år å tilgi synder — senere også mulighet for å kunne nedsette antallet av de foreskrevne kirkebesøk. Også skriftefedrene i bispedømmet Rom har — dog i mindre utstrekning enn ponitentiarene — utvidede fullmakter i det hellige år.

EN NORDMANN I LUXEMBURG

Professor Sverre Pedersen holder foredrag om general de Cicignon.

Fra Trondheims 250-års jubileum vil man huske at general de Cicignons navn stadig var i forgrunnen som byens opprinnelige byggmester, og at man hedret minnet om denne dyktige mann, hvis karakteregenskaper synes å ha vært like så fremragende som hans begavelse og kunnskaper. Hans i året 1681 utarbeidede byplan for anlegget av Trondheim har vakt opsikt langt utenfor Norges grenser — men inntil professor *Sverre Pedersen* drog dem frem fra arkivet og begynte å efterforske hvem mesteren var for dette geniale verk, visste ingen at general de Cicignon var Luxemburger — heller ikke Luxemburg selv. Festlighetene i 1931 gav anledning til at landet blev bekjent med sin store sønn — også i hans fødeby Oberwampach blev der festet, men en plan om å få professor Pedersen til Luxemburg for å holde foredrag om de Cicignon kunde først realiseres nu — og lørdag 4. februar talte så professoren i Ingeniørforeningen under proteksjon av den luxemburgske regjering.

Taleren blev introdusert på Ingeniørforeningens vegne av direktør *Frommes*, som opprinnelig hadde truffet professor Pedersen på folkeboligkongressen i Berlin og overtalt ham til å komme til Luxemburg. Direktøren meddelte at Storhertuginnen på regjeringens forslag hadde utnevnt professoren til officer av ekeløvs kronen — en meget fin orden — hvilken meddelelse blev mottatt med sterkt bifall.

Efter referatet i «Luxemburger Wort» talte professor Pedersen, tross de vanskeligheter som det tyske sprog beredte ham, klart og instruktivt, som den der helt ut behersker et emne og kjenner det til den minste enkelthet. Han beskrev Trondheim, som sammen med Bergen og Fredrikstad, delvis er de Cicignons verk. Etter at den i året 1681, som så mange andre byer, hvis bebyggelse hovedsakelig var av tre, var blitt ødelagt av brand, var den altså blitt gjenoppbygget efter general de Cicignons plan — med brede gater, som skulde tjene som «brandintervaller» og som delte byen i 4 hoveddeler. Ved hjelp av bilder demonstrertes hvorledes byen var blitt brakt i forbindelse med naturen fordi alle hovedgatene munnet ut i prektige utsikter — og hvorledes alle hensyn blev tatt for å forhindre

I den tredje bulle «Qui umbratitem» utpeker paven selv de personer utenfor Rom, som kan vinne jubileumsavlads uten å besøke den hellige stad. Det er hovedsakelig medlemmer av de geistlige ordener, som er forpliktet til klausur og andre som er forhindret fra å reise, som fanger, fengselsoppassere, syke og sykepleiere, arbeidere uten mulighet til å få fri og alle personer over 70 år. Selvfølgelig må disse dog skrifte og kommunisere.

nye brandkatastrofer. Således blev alle lagerhus med sine millionverdier helt adskilt fra beboelseshusene. Cicignon skapte en by, som i sig selv var en severdighet, tillot å føre et behagelig liv og gav adgang til den fulle glede av naturskjønnheten — og som blev forbilledet på flere andre norske byplaner, hvad foredragsholderen viste gjennom interessante lysbilleder. Intet under at de Cicignons navn har en god klang i Trondheim, og at — så sluttet professor Pedersen — «Trondheim og hele Norge er takknemlig mot landet Luxemburg, som har skjenket denne sin store sønn. Og nu da jeg for første gang har sett Eders hovedstad, forstår jeg, hvorfor de Cicignon har fått idéen til sine planer: Luxemburgs vakre bybillede har inspirert ham.»

Et stormende bifall fulgte, da Ingeniørforeningens president, hr. G. Metzler, i hjertelige ord takket foredragsholderen.

Vårt land kan være stolt av de Cicignon — føier bladet til — vi katolikker dog mest, fordi vi vet, at han også i det høie nord viste sitt katolske sinnelag. I Trondheim var det på den tid lov at ingen katolsk prest måtte utføre nogen embedshandling. Da erklærte den berømte general og stadbyggmester, at han ikke blev i byen, om der ikke blev gjort en undtagelse med ham og tillatt ham å ha en prest hos sig. Hans fordring blev opfylt, og efter århundreders forløp blev der atter feiret den hellige messe i Trondheim, fordi vår landsmann blev sin overbevisning tro.

Endelig skrives der til slutt, at professor Pedersen sammen med direktør *Frommes* lørdag eftermiddag avla erkebiskop Fallize et lengere besøk, da han gjerne vilde hilse på denne annen Luxemburger, hvis virke i Norge også hadde møtt den høyeste anerkjennelse, og som efter sitt eget utsagn hadde følt sig så vel blandt det edle, frihetselskende og høit kultiverte norske folk. Professoren lovet å overbringe mgr. Fallizes hjertelige og takknemlige hilsen og forsikret ham om at han stadig levet i nordmennes erindring. En erindring så levende, at mgr. *Mangers* utnevning til biskop også av den grunn var blitt mottatt med tilfredshet: de Cicignons, mgr. Fallizes og mgr. *Mangers* navn knytter uoppløselige bånd mellem Norge og Luxemburg.

Fanten.

AV M. E. M. YOUNG.

Autorisert oversettelse fra engelsk.

(Forts.).

Og det neste var at fanten satt på krakken med vassfatet ved føttene sine, kvinnen stod med en ren håndduk og ventet, mens gutten vasket gjestens føtter med en vetet klut av fint lintøi — han trykket den mot sårene så fint og forsiktig som han kunde se akkurat hvor under skittenheten de rå og blodige stedene var. Det var mere enn fanten selv kunde. Og det rare var, han kunde ikke engang få til å føle sig flau for dette — fordi de to tok det som de gjorde; det var akkurat som han gjorde dem den største glede.

Men så hendte der noe som forstyrret, om en liten stund. Det var en gang da den lille bøiet sig dypere over sitt arbeide, og krøllene hans skilte. Fanten fikk se et stort stygt merke oppe i det lille hodet hans — det så næsten ut som et sår.

Fanten skvatt: «heisan!» Men så tok han sig i det, for han fikk se morens ansikt. Gutten snudde sig, og han også så op i hennes ansikt, og blev ved å se på henne — hvordan, det kunde fanten ikke se. Han kunde bare se moren. Han så at hun stirret på sitt barn, ydmykt, næsten som hun tigget, men så blev blikket likesom dypere, som om det sa «ja», og det blev enda dypere, til det blev stille som selve stillheten. Og den samme endeløse stillheten var i hennes stemme også, da hun talte. Hun sa bare:

«Nei. Jeg må ikke ødelegge gjestebudet for dig.»

Og så kom også farven tilbake i hennes hvite ansikt.

Fanten trodde at den lille hadde sagt: «Gråt ikke, mor» — men han hørte det ikke. Kvinnen rev av en ny remse linned og gav sig til å bade merket i guttens hår.

«Det er *min* skyld det!» Det brøt ut av fanten. Han var nødt til å si det. «Han fikk det såret, da han styrte utfør trappen for å åpne døren for —»

«For gjestebudet,» sa gutten fornøiet.

«Kanskje I tenkte på å gå vekk,» sa moren. «Han vilde ikke for alt i verden ha at I skulde gått eders vei.»

«Gjestebud,» mumlet fanten. «Herlig gjestebud!»

«Herlig,» gjentok gutten. Han så på gjestens føtter, som hadde fått en farve som eiermannen ikke kunde huske han hadde sett på dem før. Men han mumlet bare: «Såvidt fått av det grøveste —.»

Det hørtes så grettent ut, så det igjen slog ham vemmelig heftig — nei han kom nok aldri i verden til å lære å skikke sig, sånn så han passet her i gården.

Barnet snudde sig og så på moren igjen, og denne gangen smilte hun til ham på en måte som ikke lignet noe fanten hadde sett før — det var ikke godt å beskrive hvad det var. Kvinnens smil gjorde ham så forundret så han glemte å tenke på om han kunde skikke sig eller om han passet her hos disse menneskene.

«Hvad er det sønnen din sier, mor?»

Det falt så liketil å spørre henne, som han skulde hatt rett til å gjøre det. Det var slett ikke fordi han var nyfiken, og det var heller ikke fordi han bildte sig inn, han skulde kunne forstå dette her. Men en er jo nødt til å legge merke til det, når en ser noe slikt.

«Det var om det som I sa nettop nu. Om at nu hadde han vasket jer såvidt —»

«Så han hadde fått av det grøveste?» Fanten smilte temmelig fjollet.

«Ja det sa han,» svarte moren. «Han sa, når han vokser op til mann —»

Da smilte fanten: «Når *han* blir mann ja — da får vi vel se storhendinger da.»

«Storhendinger ja,» sa hans mor. Hun salvet merket inni barnets hår, og fanten fikk den tanken, av den måten hun gjorde det på, at dette var kanskje første gangen hennes barn hadde gjort sig vondt.

Like efter gikk bakdøren op igjen og en mann kom inn. Han hadde arbeidet i et åpent skur som var på baksiden av huset. Det var en middelaldrende mann, han holdt sig litt lut og rørte sig litt støl efter den lange arbeidsdag. Han stod i døråpningen, og kveldsolen som holdt på å gå bakom åsen kastet hans lange skygge innover gulvet foran ham. Han stod og så bort på de tre ved benken — gjorde ingen spørsmål, så bare godt på dem og ventet.

Han trengte ikke vente lenge, før barnet var fremme og kastet sig inntil hans kne — så hadde han gutten oppe i sine armer, trygt og fast, og barnet sprudlet over av godt nytt, om gjesten, og hvor glad han var for ham. Hvergang den lille måtte puste ut, klemte han sine armer tett om mannens hals og roet sig i de gode sterke armer.

Fanten blev ikke et gran forundret over at denne staute og hederlige arbeidsmann sluttet sig til de andre og bød ham velkommen:

«Det var snilt det, at I vilde komme slik og gjeste hos oss og ta oss for de vi er.»

Fanten hadde rent sluttet med å bli forundret over noe. Han var blitt nødt til å tenke om igjen alt han hadde tenkt han visste om folk, hvordan de er. Det var bare to ting han hadde helt på det rene. For det første, at disse mennesker virkelig aktet ikke bare hverandre, men ham og. For det annet at de tok tingene akkurat på den måten som ting bør tas, og hans del av jobben den var bare å tie stille og holde øinene åpne og gjøre hvad som blev sagt til ham.

Så gjorde han det, og straks efter satt de alle fire omkring «gjestebudsbordet». Der var brød, fløteost og en god grønnsaksuppe — det var ikke så dårlig kveldsmat for en mann som hadde sultet i to dager. Så da han så at gutten smøg ned av sin mors fang, sprang rundt bordet og hvasket noe til arbeidsmannen som satt ved bordenden, falt det slet ikke fanten inn at de hvasket om en overraskelse for ham, det var enda noe som gutten vilde gi ham.

Men sånn var det. På den lave hylden under vinduet lå en veldig appelsin — en stor gyllen klode så skinnende og saftfull og duftende og sval, akkurat en passende gave til gjesten. Og den eiet barnet ganske

alene. Den var blitt lagt tilside der, for han skulde ha den neste dag til morgenmaten sin. Men han vilde gi den til gjesten sin, og straks han hadde spurt om lov til det, løp den lille bort for å hente den.

Men den var så stor og så rund, det tok likefrem tid, før de små hendene fikk ordentlig tak på den, og den stunden, mens barnet snudde ryggen til ham, begynte det forferdelige å hende.

Det underligste som hadde hendt fanten i denne siste timen av hans liv var kanskje ikke at han var blitt godt behandlet, men at han selv *visste* at han blev godt behandlet, ikke kunde nekte det, ikke hadde lyst til å nekte det — men at han tilmed på en eller annen uklar måte lengtet etter å innrømme det. Men samme øieblikk gutten snudde ryggen til ham var det som bølgen i hans stakkars hjerne blev suget tilbake, grumset av all den søle han selv hadde sølt sin sjel ned i et helt liv igjennem.

«Snille folk det her ja,» kimet det for ørene hans. «Deilig snille folk. Bra, hva? Og kamerater med *dig*.»

Han hørte de heslige ord. Hørte? Han lyttet — lyttet alt han orket. Eller sa han det?

Han rørte sig på krakken. Han spratt op.

Og barnet snudde sig og så på ham.

«Jeg er et svin,» sa fanten. Han satte sig igjen. Han la hodet ned på bordet. Han hadde ikke glemt at bordet var hvitskurt og at han var skitten som et svin. Ingenting hadde han glemt, men han lot sitt hode synke ned, for han kunde ikke holde det op.

«Jaja, det er jeg,» sa han. «Et svin.»

Barnet la fra sig den store gullkloden han hadde i hendene, listet sig på få bort og stod inntil sin venn, tett, tett. Han bad ham ikke holde op å gråte, og lot ikke til å være redd for at gjestebudet skulde bli ødelagt. Han stod der mens de skitne tårer silte ned på det renskurte bord. Og fanten gråt og gråt. Men om en stund kjente han en sterk liten neve som trakk og trakk i hans skitne ærmer.

«Hvad er det han vil?» spurte fanten tilslutt.

Det var flaut å se op. Men arbeidsmannen som satt overfor ham satt der akkurat som ingenting var og skar skive efter skive av det lyse hvetebrød.

«Hvad er det han vil, mor?» spurte arbeidsmannen blid og glad.

Og fanten også snudde sig til henne:

«Hvad er det han vil, mor?» spurte han.

«Han vil at du skal ta ham op til dig, så han får kysse dig, herre, hvis du gir ham lov til det,» sa Guds mor.

Helgener — og barnebegrensning.

Hvis barnebegrensningen hadde hatt den tilhengerskare før i tiden som den har nu — hvor mange store mennesker hadde jorden da vært fattigere? Det er ikke få — det er tvertom så mange at man trygt kan si at et hjem med en stor søskenflokk gir grobunn for utviklingen av åndens og sjelens beste egenskaper.

Er det et tilfelle at selv i våre dager rekrutteres presteskaper for størstedelen fra de barnerikeste familier? Og er det et tilfelle, at mange av våre største helgener er vokset op blandt

mange søsken? La oss tenke oss et øieblikk, at ikke vilde ha hatt flere barn enn et eller to — vi måttet undvære:

St. Katarina av Siena	22
St. Paul av Korset	15
St. Ignatz av Loyola	13
St. Bernhard	7
St. Thomas av Aquina	6
St. Vincent Ferrier	8
St. Jeanne d'Arc	5
St. Alfons de Liguori	7
St. Theresia	11
St. Karl Borromeus	6
St. Vincent de Paul	5
St. Louis de Gonzague	8
St. Margrete-Maria	7
St. Jean-Baptiste de la Salle	10
Den hellige sogneprest av Ars	6

Vår Frue Hospital.

I 50 år har dette hospital med sine kjærlig utfoldet en velsignelsesrik virksomhet iblandt d virksomhet som måskje mer enn nogen annen Kirkens arbeid har skapt respekt og sympati, tolsk ånd i langt videre kretser enn vår egen beid med Guds velsignelse over sig, men og beid, hvis apostler har «solgt alt de eiet» f rikes skyld. De gir *alle* sine fysiske og psykiske uavkortet — disse barmhjertige samaritaner forbinner alle de sår, som sykdommer slår. Så så uavkortet at den time snart kommer, hvor *vår* tur å gi dem efter evne noget igjen av a har satt til i nestens tjeneste.

Når fysiken ikke mer slår til, når sø eldre og må bringe det siste og ofte tunges vike sin plass for yngre og sterkere krefter, da inne for oss til å bringe i *handling* den takk før knapt nok fikk lov å bringe i *ord*.

En slik takkens stund, en slik besøkelsestid, kjærlighetsevne og *vår* medfølelse, er nu de som St. Josefs-søstrene avholder — se annon ten vi vil og kan yde gaver eller vi vil støtte formål ved loddtagning eller vi vil gjøre beg blir enhvers sak å bestemme — men det må klart, at *her* er en sak hvor vi må løfte i flokk vi *alle* må være med, fordi søstrene er for os

THOMAS A KEMPIS:

«Det er ikke nogen ringe visdom å tie i der og å henvende sig innvortes til mig og ikke uroliget ved nogen menneskelig dom.»

Pastor Johannes Schulte

er avgått ved døden i Westfalen, hvor han efter langt og virksomt liv hadde kjøpt sig et hus i Welschennest for å tilbringe sitt otium der. Den avdøde var født i 1868 og var i 9 år prest her i Norge, hvor han særlig ofret sig for Drammens menighet. I 1907 måtte han av helbredshensyn forlate landet og vende tilbake til sitt hjemsted, hvor han ennå i 25 år utfoldet en velsignelsesrik virksomhet. At pastor Schulte stadig har fulgt forholdene heroppe med interesse, viser den omstendighet, at han har testamentert Vikariatet en sum. Begravelsen fant sted i Hünsborn. — R. I. P.

„Sankta Teresiaforeningen“.

Følgende blev oplest fra prekestolen i St. Olavs og St. Halvards kirker siste søndag:

«Som man vil ha sett av vårt blad St. Olav» har hs. høiærv. biskopen bestemt at der skal opprettes en forening for katolske småpiker i alderen 12—16 år av begge menigheter. Foreningen skal bære navnet «Sankta Teresiaforeningen» og til dens geistlige leder er det apostoliske vikariats sekretær, hr. pastor *Gorrissen*, utnevnt. Innmeldelser til foreningen bør skje snarest enten hos hr. pastor Gorrissen eller de respektive sogneprester eller hos en av de to damer, som har lovet å assistere ved sammenkomstene og hvis navner finnes i siste nummer av «St. Olav».

Hørhjemme: —

Vi henleder oppmerksomheten på den aftenunderholdning, som St. Josefs Institutt's barnehjem gir søndag den 19. og onsdag den 22. februar kl. 19.30 i St. Sunnivaskolens gymnastikklokale. Program: se annonsen i dette nummer av «St. Olav». Forestillingen gis for å dekke noen reparasjoner og nyanskaffelser, man har måttet gå til på barnehjemmet, for å holde det på sitt hygienisk høie stadi, og anbefales derfor på det beste.

OSLO. St. Elisabetskongregasjonen avholdt torsdag 7. februar sin «farsfest» for ca. 70 deltagere, hvoriblandt flere av geistligheten med kongregasjonens preses, mgr. Kjelstrup, i spissen. Fra første stund av var der en livlig stemning, hvis tone blev angitt av prefekten fru Nylunds velkomsttale, der blev hilst med anerkjennende applaus — særlig da fru Nylund kongregasjonens glede ved å ha fått mgr. Kjelstrup til preses. — Ved bordet vakte en sang av fru Terese Steen stormende jubel, og de fire elskverdige unge menns underholdning etterpå var helt i stil med kveldens form for festglede og blev derfor mottatt med takknemlige klappsalver. Det omtenkssomme vertskap hadde sørget for annen morro — en fristende «fisketombola» beriket mange av fedrene med pene og nyttige ting, og det fremgikk klart av alle de fornøiede ansikter, at man fant denne fest like så vellykket som de foregående. E.

OSLO. St. Vincensforeningen feiret torsdag 9. februar på en meget stilfull måte sin 65-årsdag i foreningslokalet. St. Josefsforeningen og Ynglingeforeningen var innbudt til å delta i festlighetene og var møtt «mann av huse». Byens presteskap med hans høiærv. biskopen gav festen glans og heder. Foreningens president, hr. Ivar Ruyter, åpnet festen med en kort velkomsttale, hvori han minnedes foreningens stifter, pater Schilling, og flere andre geistlige, som hadde vist foretagendet sin interesse. Derefter gav han ordet til mgr. dr. Kjelstrup, der — som han selv sa — sa nogen opmuntrende ord. Taleren henstillet til de tilstedeværende herrer om å slutte op om St. Vincensforeningens der har et så rikt arbeidsfelt. Det å være medlem av St. Vincensforeningen er et stykke praktisk kristendom. — Efterat presidenten hadde takket taleren begav forsamlingen sig til det enkelt men vakkert dekkede bord. Under måltidet talte hans høiærv. biskopen og la en hver på hjertet å melde sig inn i St. Vincensforeningen. — Før måltidet og etter dette underholdt hr. O. W. Olafsen med sitt mesterspill på piano og høstet rikelig applaus. Det samme blev hr. Dahl-Myhre til del for sin godt utførte deklamasjon. Det var gode krefter i arbeide under hele festen, som sluttet ved 12-tiden. Quidam.

OSLO. St. Olavs forening i St. Olavs menighet avholdt generalforsamling søndag 5. februar efter aftenandakten. Formannen, B. Nylund, hilste de fremmøtte med den katolske hilsen og erklærte generalforsamlingen satt. Han leste derpå op årsberetning, hvortil intet blev bemerket. Kassereren, frk. Ellen Schönberg, fremla revidert regnskap, som blev gitt decharge. Punkt 3 på dagsordenen var valg. Formannen og frøknene Ellen Torgersen og Ingeborg Endresen stod for tur til å gå ut av styret, de frabad sig gjenvalg. Som formann valgtes gjenstående styremedlem, Olav Andersen. Nye styremedlemmer blev Einar Dahl Myhre og fruene Irene Elieson og Dagny Vahl, suppl. frk. Ellen Torgersen og Erling Bruce. Til revisorer gjenvalgtes frøknene Ragnhild Andersen og Sigrid Halle ved akklamasjon. Som representanter til forbundets landsmøte valgtes Olav Andersen, frøknene Kristine Heggen, Ingeborg Endresen og Ingeborg Amundsen. Suppl. frk. Ellen Schönberg. Olav Andersen takket for vist tillid ved å velge ham til formann, han lovet å ta fatt med interesse. Nylund takket for samarbeidet, særlig vilde han få rette en hjertelig takk til sognepresten, mgr. dr. Kjelstrup, som det hadde vært en fornøielse å arbeide sammen med for St. Olavsforeningens trivsel, dernæst vilde han få rette en varm takk til damene i styret, der alltid hadde vist en glødende iver for at arbeidet i foreningen skulde gå godt. Han ønsket det nye styre lykke til arbeidet i fremtiden. Sognepresten takket styret og formannen for den store interesse som var lagt i arbeidet for St. Olavsforbundets fremgang i menigheten, og han rettet en takk til den nye formann for at han hadde tatt imot hvervet, han vilde sikkert bli den gamle en verdig efterfølger. Med dette var generalforsamlingen slutt og man gikk over til det mere festlige — kaffe, julekake og sang. Senere på kvelden var det oplesning av E. Dahl Myhre. Det tegnet sig 6 nye medlemmer, så foreningen har nu 109 medlemmer. I g n.

STABEKK. St. Olavsforeningen hadde mandag 6. febr. innbudt mgr. dr. Kjelstrup til å holde foredrag. Emnet var: «Katolisismen og det moderne åndsliv». Formannen, frk. Scarre, ønsket velkommen, hvorefter mgr. Kjelstrup først uttalte sin glede over å tale for Stabekk's St. Olavsforening. Foredraget var

tidligere holdt for studentene i Trondheim og var en klar gjen- drivelse av de gamle beskyldninger mot den katolske Kirke som en fiende av videnskap, frihet, toleranse og opplysning. Mens det moderne menneske opprøres over dogmene som et inngrep i sin frihet, viste taleren at kirkens, av Gud innsatte læremyndighet, samler alle om sin lærestol, og kirkens autoritet står bak alle dogmer. Trangen etter fast grunn å stå på — etter sannheten — etter en siste avgjørende innstans å bøye sig for, krever å bli mett. Dogmene gjør ånden rikere. Det religiøse liv dør av hypoteser. Kirkens bud er intet åndelig tyranni, den har sin myndighet fra Gud. Enhver borger er fri-båren om han anerkjenner landets lover. Mens protestantene krever at katolikkene skal vise sin toleranse ved å opgi de trosspørsmål der ikke stemmer overens med den moderne opfatning, skal katolikkene få alle bakvaskelse, forvrengning av sin lære uten motsigelse, ja regner det for en makeløs uforskam- methet, når den katolske part vover å benekte riktigheten av de gjengse slagord som Maria-tilbedelse, avladshandel etc. Sann toleranse er aktelse for andres mening; å kunne skjeldne mellom villfarelsen og den villfarne. Både jøder og protestanter hadde full frihet til å utøve sin religion i Roms gamle pave- stat, mens en katolsk prest under dødsstraff var forbudt å gjeste Norge. Kirkens bønner på langfredag viser dens kjærlige omsorg for alle. Den katolske Kirke er heller ikke fiende av op- lysningen — men står fiendtlig mot en skole, der bare gir kunnskaper uten å danne hjertets karakter. Sann kultur måles ikke etter dem som kan lese og skrive, men etter den moralske innsats. Overvurdering av kunnskaper gjør ofte stor skade — det er langt viktigere å lære å beherske sine drifter og å for- edle sin karakter — styrke sin vilje. Foredraget varte en time og blev påhørt med spent interesse. Man må bare beklage at ikke salen var fylt til trengsel. Formannen takket mgr. Kjøl- strup for det dype og vektige foredrag, der blev lønnet med kraftig applaus. Etterpå samledes man om kaffebordet i hyg- gelig samvær.

A r a b e l l a.

DRAMMEN. Søndag den 5. februar hadde St. Laurentii men- ighet i Drammen den glede å se hans høiærv. biskopen for første gang i sin midte. En av menighetens medlemmer, hr. Gustav Thielemann, hadde vært så elskverdig å hente bi- skopen i sin bil fra Sylling, hvor hans høiærverdighet hadde tilbragt et par dager. Kl. 10.30 var det prelatmesse, assistert av vår sogneprest, pastor Rottier, og Stabekks sogneprest, pater Bzdyl, som ledsaget biskopen. Menigheten var fulltallig fremmøtt. Etter evangeliet talte biskopen. Dagens tekst gav ham anledning til å gi oss mange viktige vink for det praktiske katolske liv. Etter høimessen samledes menigheten i forenings- lokalet, som søstrene i den anledning hadde pyntet pent. Etter at en velkomsthilsen var sunget overrakte Drammens katolske kvinneforenings formann, fru konsul Schwartz, en stor blomster- bukett til biskopen. Så tolket sognepresten menighetens glede og takknemlighet, og forestillet hver enkelt for hans høiærv. Til slutt takket biskopen for den hjertelige mottagelse og lyste sin velsignelse. Om eftermiddagen var man igjen samlet til aftenandakt. Også mange anderledes troende hadde lagt merke til annonsen i avisen og funnet veien til vår kirke. Hans høi- ærverdighet holdt andakten hvorunder sognepresten talte om kirkens autoritets betydning. Om aftenen reiste biskopen med pateren tilbake til Oslo og etterlot i vår menighet den over- bevisning, at den nye overhyrde med faderlig omsorg vil ta sig av alle våre interesser.

R.

— og derute:

PARIS. Mgr. Ruch, biskopen av Strassburg, er som efterfølger blitt optatt i Akademiet for moralsk videnskap. Presidenten, m. Bourgeois, holdt en hvori han hilste mgr. Ruch som den første franske det befridde Elsass, den lærde og veltalende kirke- **HOLLAND.** Dominikanerne i Holland har feiret 70 for ordenens ankomst til landet, idet allerede 12 Dominikus' død prioren for klosteret i Köln, den så kom til Utrecht for å preke — og det første domini- i landet grunnlas noen år senere på Albert den skynnelse. Både på sjelesorgens og det kulture har dominikanerne gjort og gjør den dag i dag en i Hollands katolske liv.

KJØBENHAVN. Da «den evige tilbedelsesorden» rettet et kloster på Jagtveien og bygget en kirke, grunn lagt ut til have og omgitt med en mur. De baronesse von Wachen, datter av den fhv. østerrik i Kjøbenhavn, v. Hartvig, som stiftet denne avdel- gregasjonen, og den blev hovedsakelig grunnlagt på midler og subsidier. Under krigen mistet jo øste- ger sin verdi, og stifterinnen, som nu under nav- Birgitte er klostrets priorinne, har sammen med søs- kjempe med den yderste fattigdom. De deler av- ningen, som det har vært mulig å utnytte i erhv- uten å bryte den strenge klausur, er blitt utlagt verksteder og kontorer, men heller ikke det har br- kelige inntekter, og man har nu utstykket et stor- haven for å opføre et moderne boligkompleks de Brems har satt alt inn på at arbeidet har kunnet straks for å avhjelpe noget av den store arbeidslø-

ENGLAND. Engelske protestanter om det hellig- anglikanske blad «The Church Times» skriver om av «det hellige år» bl. a.: «Det er en kjensgjern- ofte med takknemlighet kan anerkjenne de retni- kristenheten, som anvises fra den evige stad . . . har paven hatt mange heldige inspirasjoner. Me- lykkelig som appellen nu til de troende om å feire et «hellig år». Vi er overbevisst om at dette op- bli påaktet av de tusener som ikke tilhører den k- den . . . Vårherres død, den menneskeverdne Gud, historiens største og mest ophøiede begivenhet . betenke hvad det betyr, når paven oppfordrer sitt : igjennem å minnes pasjonen, korsfestelsen og ops å tenke over hvad disse begivenheter betyr for me- — når paven oppfordrer sitt folk til å frembære y- ofre som det høieste bevis for guddommelig kjæ-

BERLIN. Den fra Holland stammende «Gralsbe- organisasjon for unge piker, som først og frem- arbeidersker, har nu fått fast fotfeste i Tyskland, i Berlin har innrettet et «Gralshus» for den stor- gruppe der. I midten av januar fant i Berliner S- nærvær av biskop Schreiber av Berlin, biskop A- Haarlem og biskop Myers av London, foruten e- tilskuerskare, Gralsbevegelsens store «Roratespil- 1000 medvirkende fra Holland. Mysteriespillet g- udmerkede talekor og ved sin farvestrålende sym- **BIARRITZ.** Dominikanerordenens eldste medlem, Delaplace, er efter en kort sykdom avgått ved -

gammel. Tross sin høie alder var han under hele krigen hjelpeprest hos sin bror, sognepresten av Courcelles, og foregikk alle med sitt mot og sin uforferdethet, da tyskernes invasjon i sognet fant sted. Pater Delaplace fortalte alltid med særlig glede om sin første tid som ordensmann, hvor han i 5 år levet ved siden av Lacordaire og mottok de sterkeste inntrykk av dennes personlighet.

LONDON. I januar måned er de arbeidsløses tall steget til 2 903 000 i hele England — 174 000 fler enn den foregående måned.

U. S. A. I Unionsstaten underholder katolikkenene ikke mindre enn 7933 menighetsskoler, 162 middel- og høiere skoler, 44 lærerseminar og 186 presteseminar. 5 erkebiskoper, hvor imellem Kardinal O'Connell har over Columbia-radioen utsendt den bønn at man av alle krefter vil understøtte det katolske universitet i Washington. Erkebiskopen av Baltimore, mgr. Curley, opleste en skrivelse fra Kardinal-statssekretær Pacelli, hvori der meddeltes at den hellige Fader la særlig stor vekt på at man nettop i de vanskeligste tider forstod at et katolsk universitet best sikret en katolsk menighet.

DE KVINNELIGE ARBEIDSLØSE I TYSKLAND. Idag er der ca. 250 000 unge mennesker i Tyskland som har mistet sine stillinger, men som nu beskjeftiges med frivillig arbeide. Alene i Rhinprovinseren er der 3500 arbeidsløse kvinner. Der er nu opprettet en såkalt offentlig arbeidstjeneste, hvor de unge piker daglig beskjeftiges nogen timer — for nogens vedkommende er denne arbeidstjeneste innrettet som et internat, hvor de i 20 uker får kost og logi. Man arbeider hovedsakelig på områder, som ikke konkurrerer med andres lønnede arbeide og påfører dette unødige vanskeligheter — således har man opprettet en frivillig arbeidstjeneste-systue. Der ses ikke på konfessionell eller politisk stadi, kun på nød og trang. Under arbeidstjenestetiden, som lønnes med mkr. 1.40 pr. dag, settes arbeidsunderstøttelsen ut av kraft. De fleste er arbeidere mellom 17—20 år og helt uøvde i sykkelen. Man istandsetter gamle ting og forferdiger alle mulige barneklær av rester. For mange av disse unge piker, som inntil nu i sin fabrikk kun har betjent en maskine med det samme håndgrep, er det en ny og stor opplevelse å kunne fremstille et skikkelig plagg bare ved hjelp av nål og tråd. Arbeidet med dette tar 6 formiddagstimer — om ettermiddagen er der «åndsutdannelse» og fritid. Alt hvad der forferdiges overgis til fattige og ubemidlede, som ikke har råd til å kjøpe noe mer i selv den billigste butikk. Foruten disse systuer er der opprettet kjøkkener, hvor 12 unge piker koker mat til ca. 200 mennesker, og hvor arbeidsløse med offentlig understøttelse kan få middag for 20 pf. I alle tyske byer finnes nu disse kjøkkener — i Kølfn f. eks. beskjeftiges ca. 200 unge piker i dem.

ARBEIDSLØSHETEN I FRANKRIKE. Tallet på de av det offentlige understøttede arbeidsløse er steget i januar måned med ca. 35 000 til 315 000. I Paris alene er 97 000 arbeidsledige. **PARIS.** Hertugen av Guise, Royalistenes tronpretendent i Frankrike, har utsendt et manifest til sine landsmenn, hvori han uttaler sig om tidens økonomiske og sociale vanskeligheter, og erklærer at stillingen kun kan bedres gjennom et monarkist-diktatur. Som efterkommer av den hellige Ludvig er han rede til å gjennomføre dette med de franske patrioters hjelp.

TOKIO. Det første Karmelittkloster i Japan skal nu opprettes, idet erkebiskopen av Tokio, mgr. Chambon, har innkalt franske karmeliter fra Cholet. De søstre, som har begitt sig på

reisen til det fjerne østen, er dels franske og dels japanerinner, som efter 5 års profess i Cholet, nu vender tilbake til sitt fedreland for å virke i sin kallelse der. Imidlertid har meddelelsen om opprettelsen av et Karmelittkloster i Tokio avfødt en rekke anmodninger om tillatelse til å inntre der.

LONDON. I Underhuset sitter der nu 25 katolikker, idet oberst J. J. Shute er blitt valgt med en majoritet av 2,786 stemmer — hans motkandidat mønstret 12,412 mot hans egne 15,198. Det nyvalgte medlem har flere katolske tillidshverv og tar aktiv del i alt katolsk arbeide.

OGSÅ EN RÅDGIVERINNE. I et nystartet fransk kvinneblad anbefaler dets redaktør, en kjent romanforfatterinne, sig på den elskverdige og mest forekommende måte som søster, venninne, rådgiverske, fører for alle leserinner i livets viktigste spørsmål. Og hvilke er så disse spørsmål og hvad er det mål, hun vil føre damene mot? Jo: mote- og skjønnhetspleiespørsmål og innblikk i flims-, sports- og varieté-livet! Dessuten lover hun, at en eksotisk tankeleser og klarskuer vil åpnebare fremtiden! Fenomenet er dessverre ikke Frankrike alene om — — —

PALESTINA. Som apostolisk administrator for Palestina er utnevnt franciskaneren biskop Bondini, titulærbiskop av Perge. Stillingen har vært ledig siden kardinal Vannutelli døde.

PAVENS LAM. Festene for de romerske martyrer St. Sebastian og St. Agnes er blitt feiret i de respektive kirker med de sedvanlige høitidelige ceremonier. På St. Agnes' grav er to små lam blitt velsignet under festmessens offertorium. Lammene er etterpå blitt brakt til Vatikanet og skjenket paven, der som vanlig har sendt dem til Benediktinernonnene av St. Cecilia. Når de er klippet, blir deres ull spunnet av nonnene og brukt til erkebiskopers og biskopers Pallium.

KARDINAL LIENART har utsendt et kommuniké, hvori han i henhold til den hellige Faders direktiver påminner de troende i sitt bispedømme om nødvendigheten av å be for fred mellom nasjonene. Kardinalen forordner derfor at der i Sacré-Coeurkirken i Lille, hans residens, den første onsdag i hver måned skal leses en messe for denne fred og opfordrer alle de troende til en gang i måneden å opofre den hellige kommunion i samme hensikt. Tillike bestemmes — for å samle alle de troende i en felles bønn — at på den første søndag i juni hvert år skal der i alle kirker og kapeller bispedømmet over feires en høitidelig messe med felleskommunion i samme mening.

HVAD KOSTER FORFENGELIGHETEN? Tross den økonomiske krise, som har rammet Amerika hårdere enn mange andre land, gir amerikanerinnene dog stadig uhyre summer ut til skjønnhetspleie. I forrige år blev der brukt 365 millioner til parfyme og 180 millioner til toilettvann. Til toilettåpe gikk 900 millioner og 170 millioner til lebestifter! Til ansiktspudder 665 millioner og til manikure 160 millioner — alt regnet i frcs. Dette er ikke talende, men skrikende tall!

BRANDVESENET GLEMTE SLANGENE! At en professor kan glemme sin paraply vet vi alle — men heldigvis er det sjeldnere at brandvesenet ved en utrykning glemmer å ta slangene med! Det gjorde imidlertid dette ellers så nyttige vesen, da der blev varslet brand ved Somerdale, New Jersey. Sprøitene larmet avsted til et avsides liggende utfluktssted, hvorfra der var slått alarm — men da man kom dertil opdaget man, at de dog rett nødvendige slanger var blitt efterglemt i sprøitehuset — —!